

MONTMARTRE

KANNIKE

IMRE KÁLMÁN

MONTMARTREI KANNIKE

operett kolmes vaatuses

Julius Brammeri ja Alfred Grünwaldi libreto
Sulev Nõmmiku lavavariandis

Laulutekstid Kulno Süvalepa ja Uno Kreeni tõlkes

Esiatendus 26. novembril 1983. a.

Lavastaja —
 Eesti NSV teeneline kunstitegelane SULEV NÕMMIK

Muusikaline juht —
 Eesti NSV teeneline kunstitegelane VALLO JARVI ✓

Dirigent —
 JÜRI ALPERTEN

Kunstnik —
 Eesti NSV teeneline kunstitegelane ELDOR RENTER

Koormeistrid —
 Eesti NSV rahvakunstnik UNO JÄRVELA, ANNE DORBEK

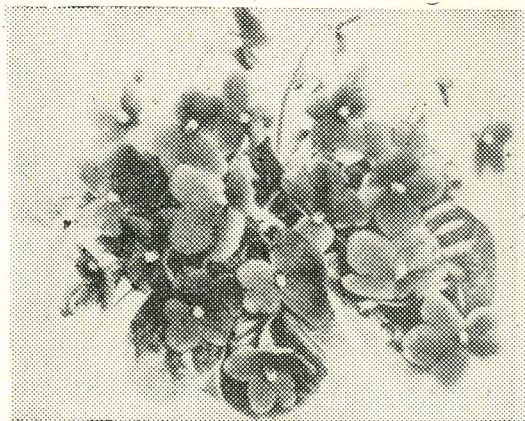
Ballettmeister —
 JURIS KAPRALIS (külalisena)

Kontsertmeistrid —
 ÜLLA MILLISTFER, JAANUS JUUL

Orkestri kontsertmeister —
 JUHAN SCHÜTS või JAAN LAUR

Balletirepetiitorid —
 SVETLANA BALOJAN, BERTA KRUMM

Etenduse juht —
 VAINO AREN ja ENDEL SIMMERMANN

Osades:

Raoul Delacroix, maalikunstnik — Eesti NSV rahvakunstnik
 IVO KUUSK ✓
 ROSTISLAV GURJEV
 ANTS KOLLO

Henri Murger, kirjanik — Eesti NSV teeneline kunstnik
 VOLDEMAR KUSLAP ✓
 ILLART ORAV

Florimond Hervé, helilooja — ARVO LAID
 HANS MIILBERG ✓

Ninon — Eesti NSV teeneline kunstnik
 HELGI SALLO ✓
 MAREN ÜLEVAIN

Kindral Pipo de Frascatti,
 minister — Eesti NSV teeneline kunstnik
 KALJU KARASK ✓
 MAIT ROBAS
 TIIT TRALLA

Violetta Cavallini,
 hüüdnimega Kannike — NSVL rahvakunstnik
 ANU KAAL ✓
 SIRJE PUURA
 EVE TASA

Parigi, vana moosekant — Eesti NSV teeneline kunstnik
 UNO KREEN
 Eesti NSV teeneline kunstnik
 ERVIN KÄRVET ✓

Pisquatschec, kohtupristav — Eesti NSV teeneline kunstnik
 KARL KALKUN
 ENDEL SIMMERMANN ✓

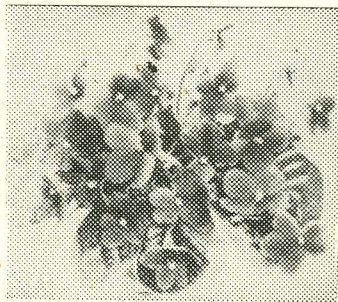
Parun Jakob Rotschild, pankur — VAINO AREN
 REIN TAIDLA ✓

Vodevilliteatri direktor — VALDO PEETRI ✓
 ENDEL SIMMERMANN

Maurice, inspitsient — VAINO AREN
 JURIS ŽIGURS ✓

Mademoiselle Margot — Eesti NSV teeneline kunstnik
 LIIDIA PANOVA ✓
 ASTA VIHANDI

- Madame Blume antikvariaadist — KATRIN KUMPAN ✓
LEELO SPIRKA
- Armand, vana boheemlane — HEINO RAUDAM ✓
HENNO SEIN
- Ministeeriumi sekretär — EDGAR HÄRMSON ✓
KALJU KALLAS
ALARI PÕLDOJA
- Restorani köögipoiss — REIN MIKK ✓
KALLE KRUISE
- Tütarlapsed tantsutrupist — LII JOE
AIKI KASE
LYDIA ROOS
LIINA SAARI
MARJU TARRE

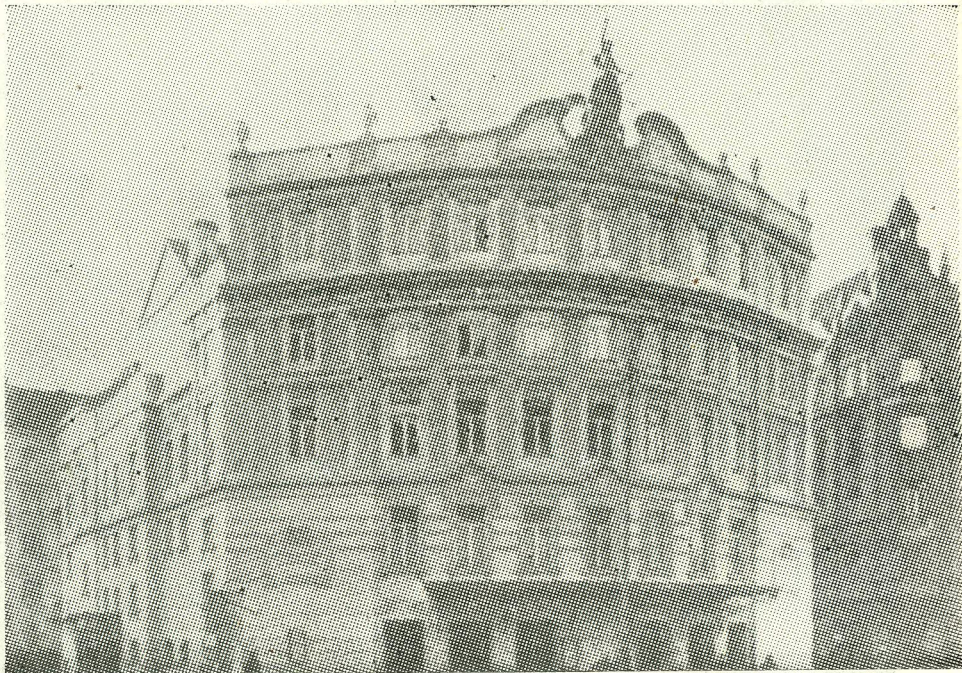

Imre Kálmáni operetid «Estonia» teatri laval

Sügismanöövrid	1913	1918	1937	
Mustlaspriimas	1914			
Silva	1921	1935	1944	1948
Hollandlanna	1922	1934		
Bajadeer	1924	1936	1957	
Mariza	1925	1935	1959	
Tsirkusprintsess	1927	1964		
Chicago hersoginna	1929			
Montmartre'i kannike	1930	1939	1945	
Kuradiratsur	1932	1940		
Keisrinna Josephine	1936			

Imre Kálmán aastal 1932

Johann Strauss Teater Kálmáni eluajal. Selles esietendus «Montmartre'i kannike»

IMRE KALMAN sündis 1882. aastal Ungaris. Ta lapsepõlv jõukas kodus Siófokis möödus peaaegu et operetivärvi õhkkonnas. See Balatoni-äärne linnake kujunes nendel aastatel õitsvaks kuurordiks ilus-laheda jõudeelu ja kõikjal kõlava ajaviitemuusikaga. Isa pankrott tõi kaasa kolimise Budapesti, rohkeid loobumisi ja alandusehäbi, kuid, nagu helilooja hiljem meenutanud*, olnud see iseseisvumise ja tõsimeelsuse kool. Budapesti gümnaasiumis käies tegi Kálmán kiireid edusamme klaverimängus — sedavõrd, et saavutas peaaegu imelapse maine. Üliagarast harjutamisest saadud kätevigastus sundis teda eriala vahetama ja Budapesti muusikaakadeemia kompositsiooniklassi astuma. Kálmáni varasemate helitööde hulgas on kammerlaule, klaveri- ja orkestripalu, sealhulgas sümfooniline skertso «Saturnalia» ning avamäng «Endre ja Johanna», muusikat draamalavastustele. Kálmán töötas lühemat aega ka muusikakriitikuna ja advokaadiabilisena.

* autobiograafiline skits noorusaegadest «Võltsimatu tõde». Kirjastus W. Karczag, Viin 1932

Esimese tunnustuse saavutas Kálmán kabareelauludega, kuigi ta «noormehena heast perekonnast» kirjutas neid varjunime all. Suurt tähelepanu äratas helilooja esimene operett, ungariaineline «Sügismanöövrid» (1908). Kuuldused selle menust kandusid opereti-pealinna Viini ja juba järgmise aasta algul toimus sealgi «Sügismanöövrite» esietendus. Edu Viinis tegi Kálmáni nime tuntuks juba kogu Euroopas ja ka Ameerika Ühendriikides. Ehkki mõned teisedki Kálmáni operetid hiljem Budapestis esietendusid, sai heliloojast nüüd veerandsajandiks austerlane ja tema nime hakati kirjutama saksapäraselt Emmerich.

Pärast Austria annekteerimist Saksamaaga oli Kálmán sunnitud asuma Ameerika Ühendriikidesse. Seal filmiti mõned tema varasemad operetid; uudisteostest esietendus 1945. aastal «Marinka». 1949. aastal sõitis Kálmán korraks Euroopasse, kus teda nostalgilise vaimustusega tervitati. Peatselt pöördus ta Ühendriikidesse tagasi, kus kirjutas oma viimase opereti «Arizona-leedi» (1953). Imre Kálmán suri 1953. aastal Pariisis.

Kálmáni 21 operetist kütkestavad varasemad, nagu «Mustlaspriimas» (1912) ja ülipopulaarne «Silva» (1915), originaalpealkirjaga «Tšaardašivürstinna») ungari mustlasmuusika isikupärase kasutamise. Olles usin kirjutama ja vastuvõtlik uutele tantsurütmidele, kirjutab I Maailmasõja üleelanud Kálmán küll endistviisi kaunist, meloodiaküllast, kuid juba internatsionaalsemas maneeris muusikat. Mustlasviiside juurde pöördub ta vahetevahel siiski tagasi, nagu «Marizas» (1924) ja «Kuradiratsuris» (1932). Kálmáni-aegne Viini operett oli veel viimane nurgake muusikateatrimaailmas, kus peategelastena olid eelistatud kõrgest soost isikud. Sellest kõnelevad mitmed Kálmáni operettide pealkirjadki: «Tsirkusprintsess» (1926), «Chicago hertsoginna» (1928), «Keisrinna Josephine» (1936). «Montmartre'i kannike» (1930), ooperi «Boheem» operetlik variant, vältides salonge ja buduaare, on sellisena üks väheseid erandeid Kálmáni loomingus. Kuid vaatamata tegevustikule ja kirjutamisajale säilib Kálmáni muusika põhilaad ikka tundeputhana ja elurõõmsana. Kui see mõnikord ka kurvalt kõlab, siis ometi ilma melanhooliata, mis oli omane ta kuulsale kaasmaalasele, minoorse opereti geeniuks nimetatud Ferenc Lehárile. Imre Kálmán leidis, et: «Suurtel muusikaloojatel leidub ikka austajaid ja imetlejaid, kuid nende kõrval võib ometi eluruumi olla ka komponistidel, kes on eelkõige teatriinimesed ning ei põlga kirjutamast kerget, tujuküllast, mõnusat, kenasti riidetatud ja hästi kõlavat muusikalist komöödiat, mille klassik on Johann Strauss.»

Lavastusala juhataja —
JAAN MIKKEL

Dekoratsioonide teostust juhendanud —
ELSA MÄNDSALU

Kostüümide teostust juhendanud —
LIIS MÄNNIK

Dekoratsioonid maalinud —
Eesti NSV teeneline kunstitegelane UNO KÄRBIS

Grimm ja parukad —
ILLI-ANN AUS

Valgustus —
TIIT URVIK

Butafor —
JOHANNA RANNE

Rekvisiitor —
KARIN LINDMAA

Pealavameister —
HEINO LILLIPUU

Hind 30 kop.